

Metodkurs och handledning för specialistarbetet

Vetenskaplig metod och verksamhetsnära forskning

Del 1: Specialistkurs (Valfri fortsättning med handledning och kollegiala träffar ligger under del 2.)

En digital specialistkurs för psykologer uppdelad på 3,5 kursdagar under våren med möjlighet till valfri fortsättning med kollegiala träffar och individuell handledning under hösten. Att skriva ett vetenskapligt arbete ingår i de obligatoriska momenten i specialistutbildningen för psykologer. Denna kurs syftar till att lägga en stabil grund för att starta upp och genomföra sitt vetenskapliga arbete.

Kursdatum

5 februari, 26 mars, 16 april och 7 maj 2026.

Möjlighet till förlängning av kursen med kollegiala träffar och individuell handledning finns under hösten (se del 2 sid 5).

Plats

Digital kurs via Zoom.

Behörighet

Behöriga att läsa kursen är legitimerade psykologer. Kursen är möjlig att anmäla sig till oavsett om du genomför specialistutbildningen eller bara vill fördjupa dina kunskaper i ämnet.

Ackreditering

Specialistkursen RA4534 genomförs under våren. Höstens fortsättning med individuell handledning och kollegiala träffar är därför ej obligatorisk för att tillgodoräkna sig specialistkursen.

Kursen ackrediteras som 1 av 6 specialistkurser; som 1 breddkurs inom samtliga specialiteter.

Innehåll

Specialistkursen består av tre digitala kursdagar, samt en halvdag för digital examination. En valfri fortsättning av kursen under hösten ger möjligheten att över tid få individuell personlig handledning i författandet av ditt specialistarbete. Se mer information under Del 2 (sid 5).

Kursens omfattning och upplägg

Specialistkursen omfattar totalt 3,5 kursdag uppdelade på tre kursdagar, samt en avslutande halvdag med muntlig examination. Totalt ingår 27 lärarledda lektionstimmar för undervisning och 5 lektionstimmar för muntlig examination.

Under kursens gång har kursdeltagaren tillgång till WiseMinds kursplattform med digitala resurser som stödjer lärandet och ett diskussionsforum för att kunna diskutera, tipsa och dela med sig av sina tankar, problem och lösningar.

Syfte och sammanfattning

Ett av de obligatoriska momenten i specialistutbildningen är att skriva ett vetenskapligt arbete. Denna kurs syftar till att lägga en stabil grund för att starta upp och genomföra sitt vetenskapliga arbete.

Kursen lär ut likheter och skillnader mellan verksamhetsuppföljning och arbete med forskning samt hur gränsen kan dras mellan dessa. Kursen lyfter etiska överväganden, samt lagar och regler för att kursdeltagaren skall kunna avgöra när ett studieprojekt behöver etikprövas, när inhämtande av samtycke krävs och för vad som faller inom ramen för verksamhetsuppföljning.

Kursen ger utrymme för kollegiala diskussioner och uppgifter såväl individuellt som i grupp för att kunna analysera den egna arbetsplatsens möjligheter att formulera relevanta forskningsfrågor samt hur dessa kan besvaras.

Sammanfattningsvis lärs under kursen ut kunskaper och färdigheter nödvändiga för skrivandet av ett vetenskapligt arbete på specialistnivå. Du tränas även i att bidra till verksamhetsutveckling genom att identifiera intressanta frågeställningar i din verksamhet och välja lämplig vetenskaplig metod för att undersöka dessa. Vidare ger även kursen en introduktion till ämnet epidemiologi, ett område vars metoder hjälper oss att utvärdera frågeställningar när randomisering inte är etiskt försvarbart eller praktiskt möjligt.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter genomgången och godkänd kurs förväntas deltagaren ha erhållit fördjupad kunskap och förståelse:

- för skillnaden mellan den akademiska forskningsfronten och verksamhetens behov av utvärdering och uppföljning.
- om vad etikprövning innebär och när ansökan om etikprövning behöver göras

- för när samtycke från studiedeltagare krävs och när ett samtycke från deltagaren inte är nödvändigt för undersökningen
- om vilka förutsättningar som finns i enlighet med nuvarande lagstiftning att utvärdera den egna verksamheten inom ramen för verksamhetsuppföljning.

Färdighet och förmåga

Efter genomgången och godkänd kurs förväntas deltagaren:

- kunna formulera en adekvat genomförbar frågeställning samt komma med uppslag på tillvägagångssätt för sitt specialistarbete.
- kunna resonera kring skillnader och likheter mellan verksamhetsuppföljning och forskning.
- tillägna sig färdigheter för att kunna bidra till arbetet med en ansökan om etikprövning.
- utveckla en förbättrad förmåga att kunna formulera sig med ett akademiskt språk som krävs för ex. publicering av vetenskapliga artiklar.
- visa fördjupad förmåga att formulera relevanta hypoteser och frågeställningar.
- visa fördjupad förståelse för kvantitativ och kvalitativ metodik

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången och godkänd kurs förväntas deltagaren ha erhållit förmåga att:

- gängse struktur för hur en vetenskaplig artikel är författad.
- identifiera kliniskt relevanta problemställningar inom den egna verksamheten.
- identifiera och reflektera kring etiska problemställningar i samband med utvärdering av den egna verksamheten.

Examination

Utbildningen kommer att bedömas som godkänd/icke godkänd. Obligatorisk närvaro vid minst 80% av kursdagarna samt vid samtliga obligatoriska moment krävs för att kunna tillgodoräkna sig kursen. Viss frånvaro kan kompletteras genom skriftlig hemuppgift.

Examinationen består av en skriftlig hemtentamen och ett seminarium där varje kursdeltagare redovisar ett upplägg för en vetenskaplig studie.

Utvärdering

Kursen utvärderas under kursens gång där möjlighet till feedback finns under och mellan kursdagarna. Kursutvärdering ges skriftligt och anonymt vid kursens slut.

Kursledare och examinerator

Carl-Martin Pethrus
leg. psykolog, med. doktor och verksam som forskare vid Statens Institutionsstyrelse. Har tidigare arbetat kliniskt som behandlande psykolog och genomför sin STP-utbildning med inriktning mot missbruk- och beroendepsykologi.

Kurslärare

Azadé Azad
fil. dr i psykologi och forskare på Stockholms universitet. Är även forskningsledare på Statens Institutionsstyrelse.

Steven Linton
Seniorprofessor i klinisk psykologi på Center for Health and Medical Psychology, Örebro Universitet. Han forskar om smärta och dess relation till depression, kontextens betydelse för smärta och interventioner för förbättrad sömn.

Pris

Specialistkurs inklusive examination och stöd i genomförande av specialistarbete med tilldelad individuell handledare (Del 1 & 2):
29 900 kr.

Specialistkursen tre och en halv kursdag under våren (Del 1): 17 800 kr.

Kursanmälan

Kursanmälan görs på:
wisemind.se/utbildning/kursanmalan/

Sista anmälningsdag

31 januari.

Kontaktinformation

info@wisemind.se
Tel: 0763-25 49 58

Obligatorisk kurslitteratur

Böcker

- Rothman, K. J. (2012). Epidemiology: an introduction. Oxford university press.
- Att arbeta evidensbaserat – Ett stöd för praktiskt arbete (2020). Socialstyrelsen
- Morley, S (2017). Single Case Methods in Clinical Psychology. Routledge
- Ludvigsson, J (2025). Att börja forska: inom medicin och hälsa.

Vetenskapliga artiklar

Vetenskapliga artiklar som exemplifierar olika metodval kommer inkluderas och ingå som obligatorisk kurslitteratur (2–3 stycken).

Angiven kurslitteratur omfattar ca 700 sidor. Det tillkommer ca 100 sidor valda artiklar utifrån respektive föreläsare och kursdeltagares egna önskningar. Sammantaget är det därmed ca 800 sidor obligatorisk kurslitteratur.

Referenslitteratur

- Borg, E., & Westerlund, J. (2021, 4:e upplagan). Statistik för beteendevetare: övningsbok. Liber.
- Langemar, P. (2008). Kvalitativ forskningsmetod i psykologi: att låta en värld öppna sig. Liber.
- Sundell, K. (2012). Att göra effektutvärderingar (1. uppl.). Stockholm: Gothia. Hämtad från <http://www.socialstyrelsen.se/evidensbaseradpraktik/att-arbeta-evidensbaserat/Documents/att-gora-effektutvarderingar.pdf>.